

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΣΤΑΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κα' ἔξοχόν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ὡς ἀνάγνωσμα ἀρίστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΤΗΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δρ. 40. Ἐξάμηνος δρ. 22. Τρίμηνος δρ. 12.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γράσιμα διατμ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.—Ἀγγλίας καὶ ὧλων ἐν γέ-
ναι τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΑΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουμένης μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρθολομαῖον

Περίοδος Β'.—Τόμος 31ος

Ἐν Ἀθήναις, 26 Ἰανουαρίου 1924

Ἔτος 46ον — Ἀριθ. 9

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

ΒΑΠΤΙΣΤΙΚΟΙ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ

[Μυθιστόρημα τοῦ Λοχαγοῦ DANRIT]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'. (Συνέχεια)

Τέλος ὁ τηλεγράφος ἀνήγγειλε τὴν
κατάληψιν τοῦ Ἀλγερίου.Ὁ Γαλλικὸς στρατὸς εἶχε μῆνιν στήν
Ἀραβικὴν πρωτεύουσαν στίς 5 Ἰουλίου
1830 καὶ ὁ στρατηγός, στήν ἀναφορὰ
τοῦ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο, ἀνέφερε ὅτι ὁ
Νταῖς τοῦ εἶχε παρχωθεῖ ὅλους
τοὺς αἰχμαλώτους τῆς «Τύχης» καὶ
τῆς «Δάφνης».Δὲν εἶν' εὐκόλο βέβαια νὰ σὰς περι-
γράψω τὴν χαρὰ, τὴν ἀπέραντην
χαρὰ πού πλημμύρισε τὴν καρδίαν
τοῦ συνταγματάρχου Καρδινιὰν
κι' ὧλων τῶν δικῶν του. Γιαυτὸ
καὶ δὲν τὸ ἐπιχειρῶ, ἀλλὰ σὰς
ἀφίνω νὰ τὴ φαντασθῇτε.Ἡ χαρὰ δὲν φέρνει κακὸ, ὅσο
ξαφνικὴ κι' ἀν εἶναι... Ἡ καὶ-
μένη ἢ μητέρα ἐνοιῶσε νὰ τῆς
φεύγῃ ἀπ' τὴν καρδίαν ἕνα τρο-
μερὸ βάρος, πού τὴ βασάνιζε
τώρα τόσες ἐβδομάδες.Ἡ εἰδοση αὐτὴ εἶχε φθάσει στὸ
Παρίσι στίς 9 Ἰουλίου 1830. Ὅκτις
μέρες ἀργότερα, στίς 17 Ἰουλίου,
ὁ ταχυδρόμος ἔφερε, ὅχι γράμμα,
μὰ αὐτὸ τὸ λακωνικὸ σημεῖωμα
στὸ σπιτάκι τοῦ Σαλν-Σὺρ:

«Μητερούλα μου, πατέρα μου,

«Σὰς γράφω δυὸ λόγια στὸ πό-
δι. Ὁ ταχυδρόμος εἶν' εἰσιμος
νὰ φύγῃ καὶ δὲν ἔχω καιρὸ παρὰ
μόνο νὰ σὰς φιλήσω γλυκά, μ'
ὅλη τὴ δύναμιν τῆς καρδίας μου,
γιατὶ λίγο ἔλειψε νὰ μὴ σὰς ξα-
ναῖδω ποτὲ πιά! Ὅλα μάθατε ἤδη
πὼς ἐσώθηκα. Μὲ τὸ προσεχὲς
ταχυδρομεῖο γράμμα μεγάλο, μ'
ὅλες τὶς λεπτομέρειες.

«Σὰς φιλῶ ὅλους πέρα-πέρα!

«Ὁ γιός σας Ἑρρίκος
σφός καὶ ὀγιής!»Ἐ, σὰς βεβαιῶ, παιδιὰ μου, ὅτι τὸ
βράδυ ἐκεῖνο, ὅλοι στὸ Σαλν-Σὺρ κοι-
μήθηκαν εὐτυχισμένοι!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'.

Γράμμα ἀπ' τὴν Ἀφρικήν

Γιὰ ἕνα λαὸ πάντα εἶναι χαρὰ ἢ
ἀναγγελία μιᾶς νίκης. Κι' ὅμως ἡ εἰ-
δοση τοῦ θριάμβου τοῦ Ἀλγερίου ἐγι-
νε δεκτικὴ στὸ Παρίσι μὲ κάποια ψυ-
χρότητα.Ἐγίνε μιὰ ἐπίσημη δοξολογία στήν
Παναγία τῶν Παρισίων, φωταγώγησις
γενικὴ καὶ ἐπίσημοι χοροὶ, μὰ ὅλ' αὐτὰ
ἔμειναν χωρὶς ἀπήχησιν στήν καρδίαν
τοῦ κόσμου.Ὁ Κάρολος Ι' ἦταν μισητὸς στὸ
λαὸ κι' ἡ σιωπὴ τῶν Παρισίων ἦταν
σὰ νάλεγε:«—Εἴμαστε περήφανοι γιὰ τὴν ἐπι-
τυχία τῶν στρατιωτῶν μας, μὰ δὲ μὰς
ἀρέσει νὰ τὴν ἐκμεταλλευθῇς γιὰ νὰ
δοξασθῇς. Ἡ δόξα εἶναι τοῦ στρατοῦ
κι' ὄχι δική σου!»ἴσως ἦταν ἄδικα αὐτὰ τὰ αἰσθη-
ματα, μὰ ἕνας λαὸς δὲν κανονίζει μὲ
τὴ λογικὴ τὴν ἀντιπάθειάν του. Καὶ
τὸ καθεστὼς ἐκεῖνο ἦταν τόσο ἀντιπα-
θητικὸ στὸ λαὸ, ὥστε σὲ λίγες μέρες,
ὅταν ὁ βασιλιάς ἔδωκε τὰ Διατάγμα-
τα ἐκεῖνα πού περιόριζαν τὴν ἐλευθε-
ρία τοῦ τύπου καὶ ἄλλαζαν τὸν τρόπο
τῆς ἐκλογῆς τῶν βουλευτῶν, ἡ ἀπάν-
τησις τοῦ λαοῦ στάθηκε τρομερὴ:Στίς 27 Ἰουλίου, ὅλο τὸ Παρίσι
βρισκόταν στὸ πόδι κι' ἀρχίζει ἡ Ἐπα-
νάστασις τοῦ 1830, πού κατέληξε στὸ
διώξιμό τῶν Βουρβόνων ἀπὸ τὸ
γαλλικὸ θρόνο.Ἡ φρουρὰ τοῦ Παρισιῦ, ὑπὸ
τὰς διαταγὰς τοῦ στρατάρχου Μαρ-
μόν, δοῦκὸς τῆς Ραγούσης, — πού
εἶχε φερθῇ τόσο ἄσχημα στὸν
Ναπολέοντα καὶ πού στήν περί-
στασιν αὐτὴ ἔδωκε μὲ γαλλικὸ
αἷμα τοὺς παρισινούς δρόμους, —
ἦταν ὅλη στὰ ὅπλα καὶ πολε-
μοῦσε τοὺς ἐπαναστάτας.Τὸ Παρίσι εἶχε γεμίσει ὁδο-
φράγματα. Ὁ στρατὸς, μεθυμέ-
νος ἀπ' τὴ μυρωδιὰ τῆς μπαρού-
της, ἔκανε τὸ χρέος του μὲ παι-
θαρχία, μὰ ὄχι μὲ πολὺ ζήλο. Οἱ
περισσότεροι ἀπ' τοὺς στρατιῶτες
ἐνοιῶσαν πόσο δίκιο εἶχε ὁ λαὸς
πού σηκώνοταν στὸ πόδι, κι' ὅλοι
ὅσοι εἶχαν γνωρίσει τὴν τριχρωμὴν
σημαία, τὴν ἐδίδεσαν τώρα μὲ
κρυφοὺς παλμούς νὰ προβάλλῃ
πάνω ἀπ' τὶς ὀρμητικὰς λαϊκὰς
μάζας.Κι' ἀλήθεια, πόσες δοξασμένες
ἀναμνήσεις σκορπίζονταν ἀπ' τὶς
πυλὲς τῆς Γ.Ἡ ἐπανάστασις ἀπλωνόταν
παντοῦ καὶ τὸ ρεῦμα ἦταν τόσο,
ὥστε οἱ μαθηταὶ τῆς Πολυτεχνι-
κῆς Σχολῆς πήδησαν ἀπ' τοὺς
τοιχοὺς τῆς αὐλῆς καὶ βρέθηκαν

«Ἀνέμισε στὸ χέρι τὸ γιαντάκι του γυμνός...»

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

«ΣΤΕΦΑΝΟΣ»,

Αγαπητοί μου,

ΣΗΜΕΡΑ θά σ'αξ μιλήσω για ένα καινούργιο βιβλίο που μου χάρισαν, ένα ωραίοτατο βιβλίο, που και με το σεμνό του εξωτερικό επιβάλλεται και με το ποιητικό του περιεχόμενο μαγεύει. Έχει τον έξοχο αλληθινά τίτλο «Στέφανος»,—δηλαδή στεφάνι, από διαλεχτά λουλούδια στεφάνι,—κι' είναι «εκλογαί αρχαίων ποιημάτων, κατά μετάφρασιν Σίμου Μενάρδου».

Τάρχατα ελληνικά ποιήματα! 'Αλλά τί ωραιότερο, ύψηλότερο, χαριέστερο, ευγενικότερο και διδακτικότερο εγνώρισε ως τώρα ο κόσμος;.. 'Απ' αυτόν τον ανεξάντλητο θησαυρό, απ' αυτόν τον παράδεισο της πνευματικής τρυφής, απ' αυτόν τον απέραντο μαγικόν ανθόκηπο, ο σοφός ελληνιστής και καθηγητής του Πανεπιστημίου κ. Σίμος Μενάρδος εδιάλεξε τα πιο όμορφα λουλούδια κι' έπλεξε το ποικιλόχρωμο και πολυεύωδο αυτό στεφάνι!

«Κατά μετάφρασιν» ναί. 'Αλλά όχι στη σχολαστική εκείνη γλώσσα που μεταφράζουν,—εάν κάποτε μεταφράζουν,—οι φιλόλογοι. 'Ο κ. Μενάρδος έχει πολύ διαφορετικές ιδέες από τους περισσότερους συναδέλφους του. Και για να μεταφράση τάρχατα ελληνικά ποιήματα, για να τα κάμη προστά, νοητά και, το κυριότερο, αίσθητά στους σημερινούς απόγονους των ποιητών, τὰ ξανάχυσε απλούστατα στη γλώσσα τους, στη σημερινή ποιητική γλώσσα τη νεοελληνική. Μ' αλλοιώτικα το βιβλίο αυτό δεν θάχε καμμιάν αξία και καμμιά χρησιμότητα! 'Ενθ' τώρα, έτσι όπως είναι, και για να είναι έτσι, δεν ξέρω αν φάνηκε ποτέ στη γλώσσα μας πιο ωραίο, πιο χρήσιμο, πιο πολύτιμο βιβλίο!

Φαντασθήτε μόνο ότι αρχίζει από τον Όμηρο,—από τα 800 περίπου πρό Χριστού,—και φτάνει ως τον Μουσαίο, δηλαδή ως το 500 και πέρα μετά Χριστόν κι' ότι από τα σωζόμενα έργα των υπερκατόν ποιητών που έλαμψαν στο διάστημα των δεκατριών αιώνων, ο «Στέφανος» περιλαμβάνει τα πιο γνωστά και τα πιο χαρακτηριστικά, όλα μεταφρασμένα καθώς είπαμε, ξαναχυμένα ωραία στη γλώσσα μας και καμωμένα έτσι δικά μας. 'Η μεγάλη συλλογή, θαυμάσια

τακτοποιημένη, διαίρεται σε τρία μέρη. Το πρώτο είναι ή «μέχρι του Μεγάλου 'Αλεξάνδρου 'Ελληνική ποιήσις», (800—330 π. Χ.), ή καθυπό κλασσική, ή μοναδική 'ς όλο τον κόσμο και 'ς όλες τις εποχές. 'Εδώ έχουμε 'Ομηρο, 'Ησίοδο, 'Θέογνι, Πίνδαρο, 'Ανακρέοντα, Σίμωνιδη, Βακχυλίδη, 'Αλκμάνο, Στήσιχορο και καθεξής. Το δεύτερο περιλαμβάνει τους ποιητάς των Πτολεμαϊκῶν Χρόνων, (330 ως 130 π. Χ.), 'Θεόκριτο, 'Απολλώνιο, 'Καλλίμαχο και λοιπούς. Και τέλος στο τρίτο μέρος έχουμε με τους ποιητάς των Ρωμαϊκῶν Χρόνων μέχρι του Αυτοκράτορος 'Ιουστινιανού, (130 π. Χ. ως 565 μ. Χ.), Μουσαίο, Μελέαγρο, Λουκιανό, Νόννο και τους άλλους.

Για κάθε ποιητή, χωριστά, υπάρχει μία σύντομη εισαγωγή, βιογραφία και χαρακτηρισμός. Για κάθε περίοδο πάλι, υπάρχει ένας μικρός πρόλογος που μάς λέει τί έπρόσφερε στην όλη ελληνική ποίηση, ποιοι είναι οι κυριότεροί της χαρακτήρες και ποιοι οι καλύτεροί της αντιπρόσωποι. Στην αρχή του βιβλίου, υπάρχει μία μεγάλη και σοφή φιλολογική μελέτη για τη σκοπιμότητα αυτών των μεταφράσεων και για τον τρόπο που πρέπει να γίνουνται για να είναι σκόπιμες. Στο τέλος υπάρχει και Βιβλιογραφία, για να μπορή να βρῖσκη κανείς και τα πρωτότυπα των 'Ελληνικών ποιητών στις καλύτερές τους εκδόσεις.

'Ετσι συνθεμένος είναι αυτός ο «Στέφανος». 'Ο σοφός μεταφραστής μου έκαμε τη μεγάλη τιμή να μου τον χαρίση «με τον θαυμασμόν του», όπως γράφει στο ξώφυλλο, «και για να ιδώ αν είναι και λογοτέχνης». Καύχημά μου, όχι να με θαυμάζει, αλλά κι' εγώ πώς να μ' εκτιμά και να με προσέχη ένας καθηγητής του Πανεπιστημίου σαν τον κ. Μενάρδο. 'Αλλά και της «Διαπλάσεως» καύχημα που την διαβάσει ένας άνθρωπος σαν κι' αυτόν! Γιατί, για να μου γράψη πως μου στέλνει το βιβλίο του «για να ιδώ αν είναι και λογοτέχνης», θά πη πως διάβασε την «'Αθηναϊκή 'Επιστολή» περί Φιλολογίας και Λογοτεχνίας κι' είδε πως ανάφερα εκεί και τ' όνομά του μεταξύ των καθηγητών, των φιλόλογων, που μιλούν για Λογοτεχνία. Στην 'Επιστολή όμως εκείνη έλεγα πως υπάρχουν φιλόλογοι που είναι και λογοτέχνες, κι' εξηγούσα το πράγμα. Σύμφωνα μ' αυτή την εξήγηση, που βέβαια τη θυμάστε, θά έβλεπα και τον κ. Μενάρδο ανάμεσα στους φιλόλογους λογοτέχνες και πριν εκδώση ακόμα το «Στέφανο». Γιατί ή λογοτεχνική του αξία και δύναμη μου ήταν γνωστή πρό πολλού.

'Αν θέλετε μάλιστα, τον κ. Σίμο Μενάρδο τον εγνώρισα πρώτα σ'α λογο-

τέχνη και κατόπι σ'α φιλόλογο. Γιατί τα πρώτα του έργα που διάβασα, ήταν ίσα-ίσα τέτοιες λογοτεχνικές μεταφράσεις αρχαίων 'Ελλήνων ποιητών, που τις δημοσίευε τότε σποραδικά στα «Παναθηναία» και σ' άλλα περιοδικά. 'Αλλά κι' έτσι άλλο του κ. Μενάρδου έτυχε να διαβάσω, έστω και το βρύτερο φιλολογικό, επίσης ωραίο μου φάνηκε λογοτεχνήμα. Γιατί ο φιλόλογος κ. Μενάρδος προπαντός ξέρει να γράψη. Είναι ένας αληθινός στυλίστας, με ύφος προσωπικό, δικό του, ιδιόρρυθμο, στολισμένο με σεμνά κι' όμορφα ποιητικά άνθη, που μαρτυρούν και γούστο και φαντασία. Κι' είπαμε πως ένα έργο επισημονικό οποιoδήποτε,—κριτικό, ιστορικό, φιλολογικό κτλ.—εάν είναι έτσι καλογραμμένο, είναι λογοτεχνήμα. Τα πεζογραφήματα λοιπόν του κ. Μενάρδου είναι λογοτεχνικά, κι' όχι μόνο οι πανηγυρικοί του λόγοι,—που αυτοί έπιτέλους είναι Ρητορική, δηλαδή καθαρή Λογοτεχνία,—αλλά κι' αυτές οι κριτικές του μελέτες, όπως π. χ. ή θαυμαστή εκείνη που διάβασα μία φορά στον «Παρνασσό» για τον 'Εμμ. Ροΐδη.

'Αλλά τα λογοτεχνικά χαρίσματα του κ. Μενάρδου λάμπουν βέβαια περισσότερο στις έμμετρες μεταφράσεις του «Στεφάνου». Είναι μία λογοτεχνική εργασία που θά τιμούσε και τον πιο δόκιμο, τον πιο καλλιτέχνη ποιητή μας. Με ωραία γλώσσα, με ωραίο στίχο, και πάντα με την απαραίτητη ποιητική διάθεση, με αληθινό οίστρο, ο μεταφραστής αποδίδει όχι μόνο το νόημα, όχι μόνο το **γράμμα** του πρωτοτύπου, αλλά κι' εκείνο που διαφεύγει τους κοινούς μεταφραστές: Το **αίσθημα**. 'Ετσι τάρχατα, τὰ περασμένα, τὰ νεκρά για τη γλώσσα τους αυτά ποιήματα, ξαναγυρίζουν, ζωντανεύουν πάλι και διαβάζονται σ'α σημερινά και σ'α πρωτότυπα. Κι' όπως είπα παραπάνω, έδω βρίσκεται όλη ή αξία κι' όλη ή χρησιμότη του «Στεφάνου».

Σας συσταίνω με την καρδιά μου το έξοχο αυτό βιβλίο. 'Εγείνε ξεπίτηδες για την «'Ελληνική Νεότητα» και δεν πρέπει να λείπη από καμμιά Βιβλιοθήκη νέου απόγονου. Μαζί με την «Τριάδα» μεταφρασμένη από τον Πάλλη, μαζί με τον «'Αγαμέμνονα» μεταφρασμένο από τον Γρυπάρη, μαζί με άλλες δυο-τρεις τέτοιες δημιουργικές μεταφράσεις, ο «Στέφανος» του Μενάρδου θά σ'α δείχνη σ' όλη της τη λαμπρότητα την αρχαία 'Ελληνική Ποίηση, θά σ'α εισάγη στον παράδεισο αυτό της ύψηλης πνευματικής τρυφής. Θά σ'α δώση κι' ή «Διαπλάσις», σ'ε κατοπινά φύλλα, μερικά δείγματα του βιβλίου. 'Ο ίδιος ο μεταφραστής μάλιστα είχε την καλοσύνη να σημειώση μερικά, που τὰ θεωρεί κατάλληλα και για τη «Δια-

πλάσι»,—τέτοια δηλαδή που μπορούν να τὰ διαβάσουν και παιδιά. 'Αλλά δεν θάνα βέβαια αρκετά! Για να γνωρίση κανείς όλη την 'Ελληνική Ποίηση, πρέπει να χη το βιβλίο. Να το διαβάση όλο μία φορά, να το μελετήση. Κι' έπειτα, κάθε τόσο, όταν θάχη διάθεση για ύψηλά, ή όταν θά θέλη να ύψωση τη διάθεσή του, να τὸ ανοίγη και να διαβάση πότε ένα χορικό του Σοφοκλή, πότε ένα ύμνο του Πινδάρου, πότε ένα θρήνο του Σίμωνιδη...

Σας ασπάζομαι

ΦΑΙΔΩΝ

Η ΑΝΘΟΥΛΑ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΚΑΙ Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΗ
ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΓΑΛΛΙΚΗΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'.

'Οπου ένα σκυλάκι παίζει σπουδαίο ρόλο
'Η 'Ανθούλα γύρισε στο σπίτι πριν από τον πατέρα της. 'Εστρωσε το τραπέζι, έβαλε σ' ένα πιάτο την τυρόπηττα, έβαλε και δυο ποτήρια και το ύπολοιπο του ψωμιού.

Τη χαρά που αισθανόταν ή μικρή, ήθελε να τη μοιραστή με τον πατέρα της. Κι' έπειδή αυτός άργούσε, ή 'Ανθούλα δοκίμασε λίγο ναρμέξει την Κοκκίνω. Τί ωραίο που θάταν το δείπνο τους με τυρόπηττα και με γάλα.

Και πήγε στο σταύλο. 'Αλλά ή Κοκκίνω δεν ήταν καλόδοξη σαν τη Φρονίμω. Με την ούρα της μικρής, κουνιόταν, κλωτσούσε. 'Ετσι ή 'Ανθούλα αναγκάστηκε ναφήτη την κυρά-Ταρσή να την αρμέξει καλύτερα. Κατάφερε όμως να γεμίση μία γαδαθίτσα γάλα, που την έδωκε κι' αυτή στο τραπέζι.

Ποτέ δεν περίμενε με τόση άனுπομονησία τον πατέρα της. 'Η καρδιά της κτυπούσε δυνατά. Τέλος εγνώρισε το βήμα του. 'Ο Φραντς μπήκε στο σπίτι κουρασμένος, μελαγχολικός κι' αποκαμωμένος όπως πάντα.

—'Εδώ είσαι, 'Ανθούλα; ρώτησε.

Γιατ' είχε νυκτώσει πιά κι' ή κάμαρα ήταν σκοτεινή.

—Ναί, πατέρα.

—'Αναψε το κερί.

'Η 'Ανθούλα τὸ άναψε και τότε ο Φραντς είδε το στρωμένο τραπέζι.

—Μπα! τ' είν' αυτά έδώ;

—Τὸ δείπνο μας, πατέρα.

—Και πού τη βρήκες αυτή την πηττα;

—Μου τη χάρισαν.

—Καμμιά γειτόνισσα, πιστεύω, για έλεημοσύνη.

—'Οχι, πατέρα. Κάποιοι φίλοι μου, που είναι καλοί άνθρωποι, πολύ καλοί... Και για σένα την έφερα, κόιττα να φας πολύ.

—Ναί, βέβαια... Αὐτοί που σου την έδωσαν θάνα καλοί άνθρωποι και θά σε λυπήθηκαν. Μά δεν πρέπει, παιδί μου, να ζητιανεύης.

—Δέ ζητιανεύω, ψιθύρισε ή 'Ανθούλα.

Και για ναλλάξη όμιλία, ρώτησε τον πατέρα της αν ήταν κουρασμένος. Φοβήθηκε μή τη ρωτούσε ποιάς της έδωκε την πηττα και δεν την άρνε πια να ξαναπάη στο σπίτι του Γιάννη, πράγμα που θά τη λυπούσε κατάκαρδα.

'Αλλά στα χωριά, οι γειτόνοι βοηθούν ο ένας τον άλλον κι' ο Φραντς ύπόθεσε πως κάποια γειτόνισσα από κεί την είχε χάρισει της κόρης του. 'Η 'Ανθούλα είχε ανάψει φωτιά κι' έ-

—'Αφεντόπηττα! είπε μόλις τη δοκίμασε.

Και το σκυθρωπό πρόσωπό του άρχισε λίγο-λίγο να φαϊδρύνεται.

—Μαστόρισα την έχει κάνει, εξακολούθησε να λέη τρώγοντας; γειά στα χέρια της! μπράβο της! χρόνια είχα να φάω τέτοια πηττα.

'Η 'Ανθούλα ήταν κατευχαριστημένη κι' από τη χαρά της που έδλεπε γελασέο το πρόσωπο του πατέρα της, ξεχνούσε και να τρώη.

'Αλήθεια, τί καλά που το σκέφτηκε ο φίλος της ο Γιάννης να της δώση δάκρυη την πηττα!

'Από το θάνατο της μητέρας της, πρώτη φορά εκείνο το βράδυ ο πατέρας της έτρωγε με όρεξη και μιλούσε λιγάκι. Τί καλά!

'Αφού τελείωσε το δείπνο, ο Φραντς, κουρασμένος από την εργασία της ημέρας, έτοιμάστηκε να πλαγιάση.

—Καληνύχτα, κόρη μου, της είπε κοιμήσου ήσυχα σαν τάρνακι!

Και τη φίλησε με αγάπη.

'Η 'Ανθούλα κοιμήθηκε ήσυχα, σαν άρνάκι αλήθεια. Και στον ύπνο της όνειρεύτηκε πελώριους γάλους, φορτωμένους τυρόπηττες.

Καθεμέρα ή μικρή πήγαινε στη βίλλα του Γιάννη. Κι' από μέρα σε μέρα την αγαπούσαν εκεί περισσότερο. Γιατί άλλο δεν ζητούσε παρά πως να γίνεταί ωφέλιμη γιατί έδειχνε σ' όλα προσοχή σπάνια για την ηλικία της, κι' ήταν έξυπνη, και καταλάβαινε άμέσως τί της έλεγαν. Είχε άρχισι κιόλα να βοηθή τη μητέρα του Γιάννη στις δουλειές του σπιτιού: εσάρωνε, ξεσκόνιζε, έπλενε πιατικά και παραστεκόταν στην κατασκευή του τυριού.

Εύκολη ήταν αυτή ή εργασία, όχι κουραστική το βούτυρο όμως ήταν άνυπόταχτο, ήθελε το λιγότερο μία ώρα χτύπημα ως να κυτρινίση. Φυσικά, οι δυνάμεις ενός κοριτσιού οκτώ χρόνων δεν έφταναν για τόσο κουραστική εργασία κι' ή 'Ανθούλα έκανε άλλες, πιο εύκολες. Πάντα όμως

—'Αφεντόπηττα! είπε ο Φραντς... (Σελ. 69, στ. γ.)

καίνο, αφού ξεσάθηκε καλά, κάθισε στο τραπέζι, έκοψε μία φέτα ψωμί και την έφαγε με το γάλα του άργά-άργά, όπως κάνουν όλοι οι χωρικοί, που μόνο την ώρα του φαγητού έχουν για ξεκούραση. 'Η 'Ανθούλα έκανε το ίδιο κι' όταν πια ήρθε ή σειρά της πηττας, ο Φραντς έδωκε της μικρής ένα κομμάτι και πήρε κι' αυτός άλλο ένα.

με προσοχή και με προθυμία. Και πάντα ή μητέρα του Γιάννη της έδινε κάτι τι να πάρη στο σπίτι για το δείπνο. 'Ο Φραντς άπορούσε που έδλεπε καθεμέρα σκυπισμένο και συγυρισμένο το φτωχόσπιτο, καθαρή κι' άρμεγμένη την άγελάδα. Μία μέρα άπάντησε στο δρόμο την κυρά-Ταρσή και τη ρώτησε. ('Ακολουθεί)

Ἡ Διάπλασις ἀδράζεται
 τοὺς αἰῶνες τῆς Ἑλληνικῆς Ψυ-
 χῆς (εὐχαριστῶ πολύ γὰρ ὅσα γρά-
 φεις· ὁ Ὁσῆρις δὲν θάργησῃ) Ἐπα-
 ναστήτην (εὐχαριστῶ γὰρ τὸ ἐξαπα-
 θῆναι· ἔσταιτι) Χρυσόφτερον Ἐλ-
 πίδα (εὐχαριστῶ γὰρ τίς φάρις
 εὐχέ· ἀλπίω γὰρ μὲν γράφης κά-
 που· κάπου) Νεαρὸν Ἰππότην
 (ἐλαβε, εὐχαριστῶ γὰρ ὅλα περα-
 σμένα τοῦ παπποῦ· ναι, γὰρ ἰδρύσατε
 τὸ Σύλλογον καὶ γὰρ συνεχίσατε τὸ
 ἔργον) Γριφοφύασην (ἔσταιτι)
 ναι, ἀπὸ δικῶν σου γράμματα ἦταν ἡ
 φράσις ἐκεῖνη γιὰ τὸ ρεσιδε μου,
 πὺ ἀνέφερα στὴν Ἐπιστολὴν τοῦ ὁ
 κ. Φωδῶν) Κάποιο Διαπλάσ-
 σιουλο (οἱ «Ψευτῆς» τοῦ Μυγκάου-
 ρου δημοσιεύονται τακτικὰ φύλλο
 ἦταν ἡ σειρά τους, δὲ μπήκαν,
 γιατί ἔπρεπε νὰ μὴ ἄλλη βλῇ, ἐπί-
 κειρῇ) Ὑπερῶφανον Κεφαλλο-
 νίτην (ἔσταιτι) γὰρ τὸ γράμμα δὲν
 πειράζει· Ἀλγαῖο (ἔχει καλῶς,
 εὐχαριστῶ· ἀλλὰ τὰ Π. Πνευματικὰ
 γὰρ γράφης χωριστὰ· παρ' ὀλίγον

